

2

Rechtspersoon-
bestuurder moet
vanaf 1 april 2016
btw aanrekenen

3

Hoe EBIT en EBITDA
berekenen volgens het
Belgisch boekhoudrecht?

4

Starten met een
eenmanszaak of een
vennootschap?

VOORWOORD

Het fiscale jaar 2015

Het einde van 2015 is in zicht. Tijd dus om even terug te kijken op alweer een bewogen fiscaal jaar.

Sinds begin 2015 gelden de definitieve regels voor de opeisbaarheid van btw. Regels die ondertussen niet zo definitief blijken te zijn. De regering heeft immers een volgende wetswijziging voorbereid (zie hieronder).

Ook de regels rond de bijzondere aanslag geheime commissielonen kregen vaste vorm: de aanslag verminderde van 309 % tot 103 of 51,5 %, zou enkel nog in uitzonderlijke gevallen opgelegd worden, en verloor zijn bestraffend karakter (vanaf nu enkel vergoedend). Maar ook hier was de euforie van korte duur. Uit de circulaire die de administratie in juni heeft

gepubliceerd, blijkt dat zij de aanslag toch iets strikter wil toepassen dan de wetgever met zijn laatste wijzigingen heeft bedoeld.

Er is echter ook goed nieuws. De regering heeft volop ingezet op ondernemers, met drie interessante, concrete maatregelen als resultaat. Zo krijgen starters een gedeeltelijke vrijstelling van de doorstortingsverplichting van de bedrijfsvoorheffing. Andere belastingplichtigen kunnen dan weer bijdragen aan het risicokapitaal van een starter in ruil voor een belastingvermindering, of een krediet verstrekken in ruil voor een vrijstelling van de roerende voorheffing. Maatregelen die hopelijk volgend jaar wat opleveren.

Kortom, 2015 was een boeiend fiscaal jaar!

Opeisbaarheid btw: voortdurend veranderende regels

De fiscale wetgever is de afgelopen jaren blijven sleutelen aan de regels in verband met de opeisbaarheid van de btw. De aangekondigde regeling werd alsmat uitgesteld en aangevuld met overgangsmaatregelen en administratieve toleranties. Begin 2015 leek er een eindpunt te komen met eindelijk een definitieve regeling. Die leek echter in de praktijk moeilijk hanteerbaar. Ondertussen kondigde de regering aan dat de regels vanaf 1 januari 2016 opnieuw zullen wijzigen.

Regeling 2015: levering, voltooiing dienst of betaling

De opeisbaarheidsregels, zoals ze gelden tijdens 2015, bepalen het tijdstip van opeisbaarheid van de btw op één van deze drie momenten:

- het moment van de levering van de goederen;
- het moment van de voltooiing van de dienst;
- het moment van de (gedeeltelijke) betaling als die al eerder dan het moment van levering of het moment van voltooiing heeft plaatsgevonden.

Op dat ogenblik wordt de btw opeisbaar. Als de afnemer btw-plichtige is met recht op aftrek, mag hij dan de btw al aftrekken. De btw-plichtige klant moet dus niet langer op een factuur wachten.

Het lijkt allemaal duidelijk: de datum waarop de factuur wordt uitgereikt, is eigenlijk niet meer relevant sinds 2013. Toch bleek dit in de praktijk niet zo makkelijk. Om daaraan te verhelpen stond de fiscus in de eerste plaats opnieuw heel wat 'administratieve toleranties' toe, waardoor de belastingplichtigen de keuze hadden om de oude regels te blijven toepassen.

Regeling 2016: factuurdatum opnieuw doorslaggevend

Ondanks de duidelijke (?) regels en de goede bedoelingen, bleven er in de praktijk moeilijkheden om de nieuwe regels toe te passen. De regering zit dus terug aan de tekentafel om een nieuwe regeling uit te werken.

Vanaf 1 januari 2016 (d.w.z. voor handelingen waarvoor de btw opeisbaar wordt vanaf 1 januari 2016) wordt de *factuurdatum* allicht opnieuw hét moment van opeisbaarheid, ongeacht of de uitreiking van de factuur plaatsvindt vóór of na het tijdstip waarop de levering of dienst wordt verricht. Naast de factuurdatum wordt ook de datum waarop er een *voorschot* wordt betaald, een datum van opeisbaarheid van de btw indien het voorschot wordt betaald, vóór de levering heeft plaatsgevonden of de dienst is voltooid. Tenslotte wordt de btw in ieder geval opeisbaar op de 15e dag van de maand volgend op de maand waarin het belastbaar feit heeft plaatsgevonden wanneer geen factuur werd uitgereikt vóór deze datum.

Deze nieuwe regels gelden voor alle handelingen waarvoor verplicht een factuur moet worden uitgereikt. Voor leveringen van roerende goederen en diensten aan particulieren, waarvoor men niet verplicht is een factuur uit te reiken, blijft de btw, zoals vandaag, opeisbaar over het ontvangen bedrag op het tijdstip waarop de betaling wordt ontvangen.

Voor intracommunautaire verrichtingen gelden andere regels. Ook voor levering van goederen en diensten aan overheidsinstellingen geldt een bijzondere regeling: de btw is pas opeisbaar als (een deel van) de betaling werd ontvangen.

Rechtspersoon-bestuurder moet vanaf 1 april 2016 btw aanrekenen

Zowel natuurlijke personen als rechtspersonen kunnen een bestuursmandaat opnemen in een vennootschap. Hoewel het uitoefenen van een bestuursfunctie een (belastbare) dienst is, hadden de rechtspersonen-bestuurders tot op heden de mogelijkheid om geen btw aan te rekenen. Vanaf 1 april 2016 vervalt deze keuzemogelijkheid, die louter op een administratieve tolerantie was gebaseerd.

Bestuurders

Bestuurders, zaakvoerders en vereffenaars zijn belangrijke *organen* in een vennootschap. Ze kunnen in hun functie en binnen de grenzen van hun statutaire bevoegdheid hun vennootschap vertegenwoordigen en ze juridisch verbinden door contracten af te sluiten.

Een bestuursfunctie kan niet alleen door een natuurlijk persoon worden uitgeoefend, maar ook door een rechtspersoon (meestal een andere vennootschap, die natuurlijk weer haar eigen bestuurders en zaakvoerders heeft).

Bestuurders leveren diensten, maar rekenden vroeger geen btw aan

Een bestuurder levert diensten aan zijn vennootschap. Als de bestuurder een rechtspersoon is, zijn die diensten in principe aan btw onderworpen. Een rechtspersoon is immers altijd zelfstandig en dus ook btw-plichtig. Tegen de wettelijke regels in liet de btw-administratie de keuze aan de rechtspersonen-bestuurders om al dan niet btw aan te rekenen op hun diensten.

De Europese Commissie wees er evenwel op dat het de Belgische fiscus niet was toegestaan om die keuzemogelijkheid te geven. De fiscus moest hieraan gevolg geven en de administratieve tolerantie (keuze: btw JA of NEEN) werd geschrapt.

Het was de bedoeling dat rechtspersonen-bestuurders sinds 1 januari 2015 steeds btw zouden aanrekenen, maar dat bleek in de praktijk niet haalbaar. Daarom geldt de nieuwe regel pas vanaf volgend jaar.

Vanaf 1 april 2016 btw aanrekenen op prestaties

Rechtspersonen-bestuurders moeten vanaf 1 april 2016 btw aanrekenen op hun diensten.

Om na te gaan welke prestaties precies aan btw onderworpen zullen zijn, moeten de gewone regels inzake de opeisbaarheid van de btw worden toegepast. Voor diensten wordt de btw opeisbaar op het moment dat de dienst is verricht. Bij doorlopende diensten wordt de btw opeisbaar op het einde van de periode waarop een afrekening betrekking heeft. Ten slotte wordt de btw ook nog opeisbaar op het moment van de betaling vooraleer de dienst is verricht.

Bij bestuurdersprestaties is het niet makkelijk om te bepalen wanneer ze precies zijn voltooid, omdat het vaak gaat om doorlopende diensten. Die diensten worden meestal regelmatig tussentijds afgerekend. Daarom

worden ze verondersteld te zijn voltooid bij het verstrijken van elke periode waarvoor een afrekening wordt verstuurd.

Voor periodieke afrekeningen m.b.t. 2015 die opgemaakt zijn vóór 1 april 2016, geldt nog de niet-onderwerping aan de btw, ook als de betaling pas in 2016 gebeurt. Als de periodieke afrekening zelf pas in 2016 gebeurt, zal de rechtspersoon-bestuurder sowieso btw moeten aanrekenen.

Voor tantièmes geldt als tijdstip van opeisbaarheid van de btw de datum waarop de jaarlijkse algemene vergadering van de betrokken vennootschap de beslissing tot uitkering van tantièmes neemt, en dit ongeacht de datum waarop het boekjaar wordt afgesloten. Vindt de algemene vergadering in 2016 plaats, dan is de btw bijgevolg in ieder geval verschuldigd.

Nadelig als vennootschap zelf belastingplichtige zonder recht op aftrek is

De nieuwe regeling is vooral nadelig voor de bestuurde vennootschap als die geen of slechts een gedeeltelijk recht op aftrek heeft, zoals financiële instellingen en ziekenhuizen. De bestuurskost van deze vennootschappen zal stijgen: bovenop de prijs voor de dienst komt nu de btw, die ze niet of slechts gedeeltelijk kunnen aftrekken.

Bestuurder is een kleine onderneming

Als de vennootschap-bestuurder een kleine onderneming is, kan hij om die reden een vrijstelling toepassen en toch geen btw aanrekenen.

En natuurlijke personen met een bestuursfunctie?

Voor *natuurlijke personen* verandert er niets. Ook na 1 april 2016 moeten zij **geen** btw aanrekenen. Ze worden geacht geen zelfstandige activiteit te hebben, maar hun functie als bestuurder uit te oefenen onder toezicht van andere organen van de vennootschap (bv. de raad van beheer).

Deze nieuwsbrief wordt u aangeboden met de steun van Belfius Bank.

1

Opeisbaarheid btw: voortdurend veranderende regels

2

Rechtspersoon-bestuurder moet vanaf 1 april 2016 btw aanrekenen

3

Hoe EBIT en EBITDA berekenen volgens het Belgisch boekhoudrecht?

4

Starten met een eenmanszaak of een vennootschap?

Hoe EBIT en EBITDA berekenen volgens het Belgisch boekhoudrecht?

EBIT en EBITDA zijn bekende begrippen in de internationale financiële rapportering. Het zijn maatstaven om de winst van een onderneming te bepalen zonder rekening te houden met bepaalde kosten. Geen van beide begrippen komt voor in de Belgische boekhoudwetgeving. De Commissie voor Boekhoudkundige Normen (CBN) heeft verduidelijkt hoe de EBIT en de EBITDA op basis van het Belgische jaarrekeningschema moeten worden berekend.

Operationele prestatie van een onderneming

EBIT (Earnings Before Interest and Taxes) en EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization) zijn performantiemaatstaven uit de internationale/Angelsaksische financiële rapporteringspraktijk. Ze geven de operationele prestatie van een onderneming weer, d.w.z. de winst van een onderneming zonder rekening te houden met bepaalde kosten, zoals financieringskosten, belastingen en eventueel afschrijvingen.

In de Belgische boekhoudwetgeving komen deze begrippen niet voor.

Voornamelijk beursgenoteerde ondernemingen hanteren de EBIT en de EBITDA. Maar ook kmo's krijgen er mee te maken, bijvoorbeeld in het kader van overnames.

Een definitie is echter niet evident, omdat dit sterk afhankelijk is van de sector waarin de onderneming actief is. Ook binnen de Europese financiële rapporteringspraktijk bestaat geen eenduidige definitie.

Duiding via technische nota van de CBN

De technische nota 2010-1 van 8 september 2010 van de CBN is een leidraad voor de definiëring van de EBIT en de EBITDA op basis van het Belgische jaarrekeningschema.

Berekening EBIT

EBIT wordt gelijkgesteld aan de zogenaamde operationele winst of het operationele verlies. Er wordt geen rekening gehouden met de effecten van de kapitaalstructuur van de onderneming, noch met de diverse fiscale aspecten in de resultatenrekening.

De berekening van EBIT volgens het Belgische jaarrekeningrecht start vanaf het begrip bedrijfswinst (bedrijfsverlies) van het boekjaar vóór belasting (XBRL-code 9903 in het volledige jaarrekeningschema). De winst of het verlies moet nog met het financieel resultaat worden gecorrigeerd.

Schematische berekening EBIT:

Winst (verlies) van het boekjaar voor belasting (code 9903)	
– Opbrengsten uit vlottende activa (- code 751)	
– Andere financiële opbrengsten (- code 752/9)	
+ Kosten van schulden (+ code 650)	
+ Andere financiële kosten (+ code 652/9)	
= EBIT	

Berekening EBITDA

Voor de EBITDA-berekening worden bijkomend twee correcties doorgevoerd voor zogenaamde niet-kaskosten: de afschrijvingen (amortizations) en de waardeverminderingen (depreciations). Deze niet-kaselementen zijn verspreid over meerdere rubrieken van de resultatenrekening, zodat verschillende elementen aan de EBIT moeten worden toegevoegd om tot de EBITDA te komen.

Schematische berekening EBITDA:

EBIT (code EBIT)	
+ Afschrijvingen en waardevermindering op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa (+ code 630)	
+ Waardeverminderingen op voorraden, bestellingen in uitvoering en op handelsvorderingen: toevoegingen (terugnemingen) (+ code 631/4)	
+ Uitzonderlijke afschrijvingen en waardeverminderingen op oprichtingskosten, op immateriële en materiële vaste activa (+ code 660)	
– Terugneming van afschrijvingen en van waardeverminderingen op immateriële en materiële vaste activa (- code 760)	
= EBITDA	

Deze nieuwsbrief wordt u aangeboden met de steun van Belfius Bank.

1

Opeisbaarheid btw: voortdurend veranderende regels

2

Rechtspersoonbestuurder moet vanaf 1 april 2016 btw aanrekenen

3

Hoe EBIT en EBITDA berekenen volgens het Belgisch boekhoudrecht?

4

Starten met een eenmanszaak of een vennootschap?

Starten met een eenmanszaak of een vennootschap?

De manier waarop u uw onderneming vorm geeft, heeft juridische en fiscale gevolgen. U kunt kiezen voor een eenmanszaak of voor een vennootschap. Een gouden regel om te bepalen wie voor welke ondernemingsvorm moet kiezen, bestaat niet. Een overzicht van de voor- en de nadelen van beide formules kan u alvast op weg helpen. Vooral eer u de knoop doorhakt, laat u zich best bijstaan door een specialist.

Een eenmanszaak

De pluspunten

- Een eenmanszaak (zelfstandige natuurlijke persoon) kunt u oprichten zonder al te veel formaliteiten. De tussenkomst van een notaris is niet vereist, er moeten geen statuten of financieel plan worden opgesteld.
- De administratie is beperkt.
- De boekhouding is eenvoudiger, waardoor u kosten bespaart.
- U hebt geen minimumkapitaal nodig.
- Omdat het professionele vermogen van uw onderneming niet is afgescheiden van uw privévermogen, kunt u makkelijk over liquide middelen beschikken.

De minpunten

- Het kapitaal is beperkt.
- U bent vooral op uw eigen oordeel aangewezen, wat de ontwikkeling van het bedrijf kan beperken.
- Doordat u en uw onderneming geen afgescheiden vermogen hebben, staat u met heel uw vermogen garant voor mogelijke schuldeisers. Uw hoofdverblijfplaats (de gezinswoning) geniet onder bepaalde voorwaarden wel een zekere bescherming.
- U bent hoofdelijk en onbeperkt aansprakelijk. Als er professioneel iets fout gaat met uw zaak, zult u (met uw gezin) daar ook privé onder lijden.
- Uw inkomsten (winsten) zijn fiscaal onderhevig aan de hoge tarieven van de personenbelasting.
- U beschikt over minder fiscale optimalisatiemogelijkheden.
- De overdracht van de zaak aan uw opvolgers is minder interessant.

Een vennootschap

De pluspunten

- Het grote voordeel van een vennootschap (rechtspersoon) is dat u twee afgescheiden vermogens hebt: uw privévermogen en het bedrijfskapitaal. Hierdoor kan een deel van het patrimonium van het ondernemingsrisico worden afgezonderd.
- Het kapitaal van een vennootschap wordt gevormd door hetgeen de verschillende oprichters in de vennootschap inbrengen.
- U moet de strategische beslissingen niet alleen nemen.
- In de meeste vennootschappen geldt een beperkte aansprakelijkheid ten belope van de inbreng. Bij een faillissement kunnen de schuldeisers niet bij u persoonlijk komen aankloppen. Hier is een nuance op zijn plaats omdat u als bestuurder wel kunt worden aangesproken als u zware fouten hebt begaan.

- Financieren is makkelijker, omdat investeerders vaak meer vertrouwen hebben in vennootschappen.
- Op fiscaal vlak wordt een vennootschap belast in de vennootschapsbelasting (voordeligere tarieven dan in de personenbelasting) en bestaan er tal van optimalisatiemogelijkheden.
- De overdracht naar de volgende generatie kan vrij vlot verlopen.

De minpunten

- Het oprichten van een vennootschap vereist de tussenkomst van een notaris die de oprichtingsakte moet opstellen. Die formaliteiten brengen kosten met zich mee.
- Voor de meeste vennootschappen zijn minstens twee personen nodig. Enkel de ebvba (eenpersoons-bvba) kan door één persoon alleen worden opgericht.
- Voor de meeste vennootschapsvormen is een minimumkapitaal vereist.
- De werking van een vennootschap is minder flexibel; men is verplicht om de statuten en het Wetboek van Vennootschappen na te leven; conflicten tussen aandeelhouders/vennoten zijn niet uit te sluiten.
- Zwaardere boekhoudkundige verplichtingen, waardoor de kosten oplopen.
- Geld uit een vennootschap halen moet steeds gebeuren door een verrijking waarop dan belasting is verschuldigd, bijvoorbeeld het uitkeren van dividenden, het betalen van huur aan de bedrijfsleider voor gebruik van het onroerend goed, het betalen van een bezoldiging aan de zaakvoerder ... U moet er ook voor zorgen dat u de privé-uitgaven met het geld van uw zaak verantwoordt in de boekhouding.
- Ook het stopzetten houdt heel wat formaliteiten in: de vennootschap moet worden ontbonden en vereffend. En fiscaal volgt dan de afrekening.

Uw persoonlijke situatie

Naast het afwegen van de opgesomde plus- en minpunten zal veel afhangen van uw persoonlijke situatie (bv. de grootte van uw privévermogen, uw burgerlijke stand ...) en de soort activiteit die u wilt ontwikkelen (bv. risicovol, financiële draagkracht vereist ...). Wie slechts een beperkt inkomen verwerft met zijn onderneming, zoals enkele (tien)duizenden euro's, zal weinig baat hebben bij de oprichting van een vennootschap.

Versijnt 6 keer per jaar

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER Belfius Bank NV •
Pachecolaan 44 - 1000 Brussel
E-MAIL info@belfius.be
REDACTIE Dienst Communicatie Belfius Bank NV
GRAFISCH CONCEPT Perplex, Aalst
REALISATIE EN PRODUCTIE Belfius Bank NV

Copyright ©2015 — Belfius Bank NV.

Alle rechten voorbehouden — Deze nieuwsbrief is beschikbaar in 2 talen en werd conform de wet op het privéleven verstuurd. Indien u deze nieuwsbrief niet meer wenst te ontvangen, uw gegevens wenst aan te passen, de nieuwsbrief in een andere taal wenst te ontvangen of contact met ons wilt opnemen, klik dan [hier](#).

Alle informatie en standpunten in deze publicatie worden door Belfius Bank ten titel van vrijblijvende informatie meegedeeld, zonder dat hij door de inhoud verbonden is, en kunnen zonder voorafgaand bericht worden gewijzigd. Belfius Bank stelt alles in het werk om te zorgen voor kwalitatieve informatie op basis van de meest recente en betrouwbare bronnen, maar kan niet garant staan voor de nauwkeurigheid of volledigheid van de informatie. Noch Belfius Bank, noch enige bestuurder of bediende kunnen aansprakelijk worden gesteld voor fouten of weglatingen in deze publicatie, ongeacht de oorzaak. Zij kunnen ook op geen enkele manier aansprakelijk worden gesteld voor enig materieel of immaterieel verlies dat zou voortvloeien uit het gebruik van of een verwijzing naar deze informatie. Het ter beschikking stellen van deze publicatie mag en kan onder geen beding beschouwd worden als een juridisch, fiscaal of boekhoudkundig advies.

Deze nieuwsbrief wordt u aangeboden met de steun van Belfius Bank.

1

Opeisbaarheid btw: voortdurend veranderende regels

2

Rechtspersoonbestuurder moet vanaf 1 april 2016 btw aanrekenen

3

Hoe EBIT en EBITDA berekenen volgens het Belgisch boekhoudrecht?

4

Starten met een eenmanszaak of een vennootschap?

